

Η οροσειρά του Τροόδους είναι η γεωλογική και μορφολογική οπονδυλική στήλη της Κύπρου. Τα βουνά του Τροόδους καλύπτονται από δάση με μοναδικές φυσικές ομορφιές και φιλοξενούν πολύτιμους βιοτόπους φυτών και ζώων, αλλιά και γραφικά χωριά που διατηρούν πολλήες από τις παραδόσεις και τα έθιμα του τόπου. Στα δυτικά αρχίζει από την επαρχία Πάφου και στα ανατολικά εκτείνεται στις επαρχίες Λεμεσού, Λευκωσίας και Λάρνακας. Στην καρδιά της οροσειράς βρίσκεται το δάσος Τροόδους με τις πιο ψηλές κορυφές (1.952m). Το μεγαλύτερο μέρος του, γύρω στα 9.300 εκτάρια (ή 93 Km²) έχει κηρυχθεί το 1992 σε **Εθνικό Δασικό Πάρκο**. Σκοπός της κήρυξης ήταν η διαφύλαξη και σωστή αξιοποίηση των πολύτιμων λειτουργιών και αξιών του: οικολογικών, επιστημονικών, υδρολογικών, αναψυκικών και τουριστικών.

Συστάδα μαύρης πεύκης (Pinus nigra)

Γεωγραφική θέση

Στα βόρεια το Πάρκο φτάνει μέχρι τον κύριο δρόμο Κακοπετριάς - Προδρόμου, στα δυτικά μέχρι τα χωριά Λεμύθου - Άγιος Δημήτριος - Πάνω Πλάτρες, στα νότια στα χωριά Μονιάτης - Πεθένδρι και στα ανατολικά στον κύριο δρόμο Φύλλαγρα - Κάτω Αμιάντος - Κακοπετριά.

Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης

Από το έτος 2002 έχει λειτουργήσει Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης που βρίσκεται κοντά στην πηλατιά Τροόδους. Το Κέντρο έχει ως σκοπό την ενημέρωση των επισκεπτών πάνω στις διάφορες πτυχές του Πάρκου. Είναι ανοικτό καθημερινά με καθορισμένο ωράριο και υπάρχει μικρό τέλος εισόδου. Περιλαμβάνει αίθουσα εκθεμάτων, αίθουσα προβολών και διαλέξεων και μικρό κατάστημα. Εξωτερικά υπάρχει κυκλικό βοτανικό και γεωλογικό μονοπάτι.

Άηυσσο του κυπριακό (Alyssum cypricum)

Διοίκηση - Διαχείριση

Ολόκληρο το Πάρκο είναι κρατικό δάσος και είναι ιδιοκτησία του κράτους. Η διοίκηση και διαχείριση του δάσους είναι αρμοδιότητα του Τμήματος Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Στο δασικό σταθμό Πλάτανιων βρίσκεται η κεντρική διοίκηση του Πάρκου. Δασικοί σταθμοί υπάρχουν επίσης στις Πάνω Πλάτρες, Σαϊττά, Τρόδος και Πάνω Αμιάντο. Κύριες δασικές δραστηριότητες είναι η προστασία από πυρκαγιές, η συντήρηση και βελτίωση των εκδρομικών χώρων και μονοπατιών, η διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων και βιοτόπων, η παραγωγή δασικών δενδρυληθίων, η περιποίηση των δασοσυστάδων και δενδροστοιχιών, η συντήρηση του δασικού οδικού δικτύου κτλ.

Χλωρίδα και Βλάστηση

Τα δάση στο Τρόδος είναι κατά το μεγαλύτερο τους μέρος φυσικά δάση που ανανεώνονται από μόνα τους, χωρίς την επέμβαση του ανθρώπου. Στα χαμηλά υψόμετρα επικρατεί το κοινό πεύκο δηλαδή η τραχεία πεύκη (*Pinus brutia*) που εξαπλώνεται μέχρι τα 1.200m, ενώ στις νότιες, προσήλιες πηαγιές μέχρι τα 1.500m. Ένας μεγάλος αριθμός μικρότερων δέντρων και θάμνων καταλαμβάνουν συγκεκριμένες οικολογικές “φωλιές” του δασικού οικοσυστήματος, που δημιουργούνται ανάλογα με τις υψομετρικές ζώνες αλλιά και άλλες οικολογικές παραμέτρους, όπως η γεωλογία και η υγρασία. Στα ποτάμια, πυκνή βλάστηση πλατάνου (*Platanus orientalis*), σκλήδρου (*Alnus orientalis*), δάφνης (*Laurus nobilis*), βάτwn (*Rubus sanctus*) και μερσινιών (*Myrtus communis*) προσοδίδουν ποικιλόττητα στο τοπίο και προσφέρουν ένα ιδανικό καταφύγιο για την άγρια ζωή. Στα πιο χαμηλά υψόμετρα, η αγριοελιά (*Olea europaea*), εξαπλώνεται μέχρι τα 1.000m, η αντρουκλιά (Arbutus andrachne), με τις όμορφες εναλλθαγές χρωμάτων της, από τα 600m μέχρι τα 1.500m, το ρούδι (*Rhus coriaria*) και η ενδημική ηατζιά (*Quercus alnifolia*), από τα 600m μέχρι τα 1.650m.

Στα πιο ψηλά υψόμετρα το πευκοδάσος αποτελείται από το μαντόπευκο ή μαύρη πεύκη (*Pinus nigra*) που φτάνει μέχρι τη Χιονίστρα. Μαζί του συμβιώνουν και ψυχρόβιοι θάμνοι, όπως ο αόρατος του Τροόδους (*Juniperus foetidissima*), η αγριομηνλιά (*Sorbus aria*), η αγριοκυδωνιά (*Cotoneaster racemiflorus*), η βερβεριτζιά (*Berberis cretica*), το ενδημικό ρασιήν (*Genista sphacelata ssp. crudelis*), και άλλα. Στη ζώνη του μαντόπευκου πολλήα πεύκα και αόρατοι είναι αιωνόβια με ηλικία πέραν των 500 χρόνων - μερικά μέχρι 1.000 χρόνων - και τυγχάνουν αυστηρής προστασίας λόγω της οικολογικής και επιστημονικής τους σημασίας.

Παιονία (Paeonia mascula)

Εκδρομικός χώρος Πλάτανιών, χιονισμένος

Τα είδη των φυτών που ζουν στο δάσος Τροόδους ξεπερνούν τα 750. Ανάμεσα τους 72 ενδημικά της Κύπρου από τα οποία 12 ζουν αποκλειστικά στο Πάρκο και πουθενά αλλού στον πλανήτη. Πολλήα είδη φυτών πήραν το όνομα τους από το Τρόδος, όπως το *Alyssum troodi*, *Nepeta troodi*, *Scorzonea troodea*, *Rosa chionistrae* κ.ά. Το δάσος Τροόδους είναι ο μοναδικός ή ο κύριος οικότοπος για πολλήα κυρίως ψυχρόβια είδη όπως η αγριομηνλιά, ο αόρατος του Τροόδους, αγριοκυδωνιά κ.ά. Δικαιοιλογημένα λιοπόν το Τρόδος θεωρείται σαν βοτανικός παράδεισος και κατατάσσεται ανάμεσα στους πιο σημαντικούς ορεινούς βιότοπους της χλωρίδας στην Ευρώπη.

Πανίδα

Η πανίδα του Πάρκου παρουσιάζει αρκετό ενδιαφέρον και ιδιαίτερη οικολογική σημασία. Από τα θηλαστικά ξεχωρίζει το κυπριακό αγρινό (*Ovis gmelini ophion*) που είναι όμως σπάνιο και δύσκολη μπορεί κανείς να το δει. Είναι περιστασιακός επισκέπτης στις δυτικές και βορειοδυτικές περιοχές του Πάρκου που συνορεύουν με τον κύριο βιότοπο του αγρινού, το Δάσος Πάφου. Η αλεπού (*Vulpes vulpes*), ο λαγός (*Lepus europaeus*) και ο σκαντζόχοιρος (*Hemiechinus auritus dorotheae*) ζουν στο Πάρκο και έχουν εξηλιχθεί σε ενδημικά υποείδη, προφανώς λόγω εξέλιξής τους στο νησιώτικο περιβάλλον του τόπου μας που τα έχει απομονώσει από πληθυσμούς γειτονικών χωρών. Μια ειδική κατηγορία θηλαστικών είναι οι νυκτερίδες που ζουν σε γαλαρίες, παλιές κατοικίες και ορισμένα είδη σε συστάδες δάσους.

Πάνω από 80 είδη πουλιών ζουν, φωλιάζουν ή επισκέπτονται το Πάρκο στις διάφορες εποχές του χρόνου. Ξεχωρίζουν τα σπάνια και προστατευόμενα: ο γύπας (*Gyps fulvus*), ο κλόκκαρος (*Corvus corax*) και το περδικοσιάχινο (*Hieraaetus fasciatus*). Πολλύ χαρακτηριστικά είδη είναι επίσης ο λοξίας (*Loxia curvirostra*), η κέρθια (*Certhia brachydactyla*), το ανδόνι (*Luscinia megarhynchos*), η κυπριακή σκαλιφούρτα (*Oenathe cypriaca cypriaca*) και πολλήα άλλα.

Διάφορα είδη ερπετών κάνουν την εμφάνιση τους στις πιο θερμές περιόδους του χρόνου. Η οχιά (*Vipera lebetina*) που είναι επικίνδυνη μόνο αν την πατήσει κάποιος, ο κουρκουτάς (*Agama stelio*), ο χαμεληαίwn (*Chamaeleo chamaeleo*), διάφορες σαύρες όπως η *Lacerta laevis troodica* και άλλα είδη φιδιών.

Στα υγρά περιβάλλοντα ζει ο ενδημικός κάβουρας του γλυκού νερού (*Potamion potamios*), ο βάτραχος (*Bufo viridis*), η πέστροφα (*Orhynchus mykinn*) που είναι δραπετής από ιχθυοτροφεία και άλλα μικρά ζώα.

Από τα έντομα που δεν είναι και τόσο καλά μελετημένα, οι πεταλούδες παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Πάνω από 30 είδη ζουν στο Πάρκο, μεταξύ τους μερικά πολύ σπάνια και ενδημικά. Από τα άλλα έντομα, έχουν καταγραφεί μέχρι τώρα εκατοντάδες είδη αρκετά από τα οποία είναι επίσης ενδημικά της Κύπρου και του Πάρκου.

Υδρολογία

Από το δάσος Τροόδους πηγάζουν τα πιο ποηλήα από τα μεγάλα ποτάμια της Κύπρου: ο Κούρρης, ο Κρυός, το Χάποταμι, ο Διαρίζος, ο Καρκώτης και ο ποταμός της Μαραθάσας. Στο δάσος Τροόδους υπάρχουν περισσότερες πηγές από οποιοδήποτε άλλο δάσος. Η πιο μεγάλη πηγή της Αρκοθαχανιάς έχει ελάχιστη απόδοση 1.500 τόνους τη μέρα και μέγιστη 7.000 τόνους! Ο υδρολογικός ρόλος του δάσους συνίσταται κυρίως στο φιλτράρισμα και καθάρισμα του νερού της βροχής και των χιονιών, στην αποθήκευσή του στα υπόγεια υδροφόρα στρώματα και στον εμπλουτισμό του νερού των πηγών.

Η παραγωγή καθαρού νερού είναι μια λειτουργία που θα αποκτήσει ιδιαίτερη σημασία στο κοντινό μέλλον δεδομένης της αυξανόμενης μόλυνσης των νερών από τις διάφορες χημικές ουσίες που χρησιμοποιεί αλλόγιστα ο άνθρωπος.

Γεωλογία

Η γεωλογία του Πάρκου παρουσιάζει παγκόσμιο επιστημονικό ενδιαφέρον. Τα πετρώματα ανήκουν στο γνωστό οφιοιθικό σύμπλεγμα του Τροόδους που είναι το πιο καλά αναπτυγμένο στον κόσμο. Γι’ αυτό αποτελεί αντικείμενο ευρείας επιστημονικής μελέτης και όπως είναι παραδεκτό, έχει επηρεάσει τις γνώσεις για τη δομή και γένεση των ωκεάνιων φλοιών όσο κανένα άλλο οφιοιθικό σύμπλεγμα στον κόσμο. Ο ωκεάνιος φλοιός του Τροόδους σχηματίστηκε πριν από 90 εκατομμύρια χρόνια, η σταδιακή ανύψωση του άρχισε πριν 70 εκατομμύρια χρόνια και η πρώτη ξηρά υπό τη μορφή νησιού εμφανίστηκε πριν 15 εκατομμύρια χρόνια.

Τα κύρια πετρώματα που υπάρχουν στο Πάρκο είναι ο χαρτζβουργίτης, ο σερπεντινίτης, ο δουνίτης, ο πυρόξενος, ο βερλίτης, ο πηλαγιογρανίτης, ο γάββρος και οι λάβες στα πιο χαμηλά σημεία.

Απειθές για το Πάρκο

Ο πιο μεγάλος κίνδυνος για το Πάρκο είναι οι πυρκαγιές που ευνοούνται από τα παρατεταμένα θερμά και ξηρά καθοκαίρια, τις μεγάλες κήσιες του εδάφους και την πυκνή βλάστηση. Όλες οι καταστροφικές πυρκαγιές προκαλούνται από ανθρώπινη αμέλεια και η διοίκηση του Πάρκου παίρνει αυστηρά μέτρα και διαθέτει σημαντικούς πόρους για την πρόληψη και έγκαιρη κατάσβεση των πυρκαγιών. Οι πυρκαγιές προκαλούν καταστροφή του τοπίου και των βιοτόπων, υποβάθμιση του εδάφους και των οικοσυστημάτων και το θάνατο πολλών ζώων.

Άλλες απειθές είναι η παράνομη σύλληψη πουλιών που υποβαθμίζει σημαντικά τους πληθυσμούς του πτερωτού κόσμου

Καταρράχτης Καθηδονιών

Πέτρωμα Τροόδους

στο Πάρκο και υπονομεύει τις προσπάθειες της διαχείρισης για αύξηση της βιοποικιλότητας, η ρύπανση με σκουπίδια που υποβαθμίζει την αισθητική αξία του Πάρκου, οι αναψυχικές δραστηριότητες που προκαλούν ζημιές σε αναδασώσεις (ιδιαίτερα σε περιόδους χιονιών), συμπίεση και διάβρωση του εδάφους κ.ά. Τέλος, η αλόγιστη χρήση γεωργικών φαρμάκων στις παρυφές του Πάρκου μολύνει τα νερά των ποταμών και επηρεάζει αρνητικά τους πληθυσμούς του ενδημικού κάβουρα και άλλων μικρών ζώων που έχουν ως κύριο ενδιαίτημά τους τα ποτάμια.

Τι μπορείτε να κάνετε στο Πάρκο

Εκδρομή (πικνίκ): Μέσα στο Πάρκο λειτουργούν εννιά (9) εκδρομικοί χώροι με δυναμικότητα από 250 έως 2.000 επισκέπτες. Οι εκδρομικοί χώροι δίνονται σε πίνακα σε αυτό το φυλλάδιο και η θέση τους δίνεται στο χάρτη. Σ' αυτούς υπάρχουν τραπέζια, πόσιμο νερό, χώροι στάθμευσης, αποχωρητήρια και παιδικές χαρές. Οι ψησταριές που επίσης υπάρχουν είναι τα μόνα σημεία του δάσους όπου επιτρέπεται το άναμμα φωτιάς.

Κατασκηνώση: Υπάρχουν τέσσερις περιοχές όπου κάποιος μπορεί να κατασκηνώσει. Οι τρεις είναι περιοχές για σύντομη παραμονή με στοιχειώδεις μόνο διευκολύνσεις. Η τέταρτη, μισό χιλιόμετρο ανατολικά της πηλασίας Τροόδους, προσφέρεται και για πολυήμερη διαμονή αφού παρέχονται αναβαθμισμένες διευκολύνσεις. Πληροφορίες για τη θέση και δυναμικότητα των χώρων δίνονται στο φυλλάδιο.

Περπάτημα: Τα μονοπάτια μελέτης της φύσης του Πάρκου είναι ξακουστά. Συνολικά λειτουργούν 10 μονοπάτια στην περιοχή του Πάρκου με ολικό μήκος γύρω στα 57,6 Km. Ένα από αυτά έχει σχεδιαστεί ώστε να μπορεί να διανυθεί και από επισκέπτες που χρησιμοποιούν τροχοκάθισμα. Τα μονοπάτια παρέχουν την ευκαιρία να γνωρίσει κανείς τις ομορφιές του Πάρκου και να παρατηρήσει ή να μελετήσει τη χλωρίδα και την πανίδα από κοντά. Οι καλύτερες εποχές για περπάτημα είναι από τον Απρίλιο μέχρι το Νοέμβριο. Όλα τα μονοπάτια είναι συντηρημένα και σηματοδοτημένα. Ειδικές πληροφορίες παρέχονται στο φυλλάδιο αυτό και σε άλλα ειδικά φυλλάδια.

Περιδιάβαση με το αυτοκίνητο: Ένας εύκολος και γρήγορος τρόπος για να έχει κανείς μια πρώτη επαφή με το Πάρκο, είναι οδηγώντας σε επιλεγμένους δρόμους. Εκτός από τους ασφαλτοδρόμους, όπου υπάρχουν και διαμορφωμένες πηλασίες θέας, οι χωματόδρομοι οδηγούν στην καρδιά του δάσους. Η απουσία τροχαίας κίνησης προσφέρει πιο πολλή επιλογές και ησυχία. Οι χωματόδρομοι είναι καλά συντηρημένοι από το Μάιο μέχρι το Νοέμβριο. Προσοχή γιατί κάποιοι δασοδρόμοι μπορεί να είναι κλειστοί για το κοινό, για λόγους πυροπροστασίας, οπότε θα υπάρχει κατάλληλη σηματοδότηση.

Άλλα αξιοθέατα και δραστηριότητες: Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα πολύ παλιά μοναστήρια που βρίσκονται στην περίμετρο κυρίως του Πάρκου. Τα περισσότερα από αυτά έχουν αναστηλωθεί και προστατεύονται όπως του Αγίου Νικολάου στην Κακοπετριά, του Αγίου Ιωάννη του Λαμπαδιστή στον Καλοπαναγιώτη και του Τιμίου Σταυρού στο Πελένδρι. Στα χωριά του Τροόδους μπορεί κάποιος να γνωρίσει τον παραδοσιακό τρόπο ζωής και να αγοράσει διάφορα τοπικά προϊόντα. Ακόμα, μέσα στην περιοχή του Πάρκου μπορεί κάποιος να περάσει ευχάριστα επισκεπτόμενος τον Καταράκτη των Καηδονιών, το κλειστό

μεταλλείο του Αμιάντου όπου γίνονται εργασίες αποκατάστασης, τον περιφραγμένο χώρο των Αγρινών στα Πλάτανια και τα αιωνόβια δέντρα του Πάρκου στα ψηλότερα υψόμετρα.

Δραστηριότητες που έχουν σχέση με το χιόνι προσφέρονται μόνο κατά τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο όταν υπάρχει χιόνι και πιο σπάνια το Δεκέμβριο και το Μάρτιο. Το Πάρκο προσφέρει μοναδικές ευκαιρίες σε όσους ασχολούνται με τη φωτογράφιση, την παρατήρηση πουλιών καθώς και τη μελέτη των φυτών και των πετρωμάτων.

Διαμονή παρέχεται σε ξενοδοχεία και διαμερίσματα που υπάρχουν κυρίως στα γύρω χωριά όπως στις Πάνω Πηλάτρες, στην Κακοπετριά, στο Πελένδρι κ.ά.

Πληροφορίες

Για επιπρόσθετες πληροφορίες ή παρατηρήσεις και εισηγήσεις μη διστάσετε να επικοινωνήσετε με το Δασικό Σταθμό Πλατανιών, τηλ. 22922454 και 25552580 ή με τα κεντρικά γραφεία του Τμήματος Δασών στη Λευκωσία, τηλ. 22805528

Σε περίπτωση πυρκαγιάς ή άλλου πολυ επειγόντος περιστατικού **μόνο**, καλέστε **1407** (24 ώρες)

Ηλεκτρονική διεύθυνση: troodos@avacom.net

Κανόνες Συμπεριφοράς του Επισκέπτη

- Απαγορεύεται το άναμμα φωτιάς σε οποιοδήποτε σημείο του δάσους και σε δρόμους ή πηλασίες που βρίσκονται στο δάσος.
- Το άναμμα φωτιάς επιτρέπεται αποκλειστικά για την ετοιμασία φαγητού και μόνο στις ψησταριές των εκδρομικών χώρων.
- Προτού φύγετε, σβήστε εντελώς τη φωτιά που έχετε ανάψει στην ψησταριά. Επίσης, προσέχετε τα παιδιά σας να μην παίζουν με σπέρτα στο δάσος και μην πετάτε αναμμένα σπέρτα ή τσιγάρα.
- Διατηρείτε το Πάρκο καθαρό. Τα σκουπίδια προκαλούν ρύπανση και αφαιρούν από την ομορφιά του τοπίου. Πριν φύγετε μαζέψτε σχολαστικά όλα τα σκουπίδια που προκαλέσατε εσείς ή η παρέα σας και τοποθετήστε τα στα σκουβαλοδοχεία. Αν δεν υπάρχουν σκουβαλοδοχεία ή αν είναι γεμάτα, πάρτε τα σκουπίδια μαζί σας, μην τα αφήσετε σε σακούλια έξω από τα σκουβαλοδοχεία.
- Να θυμάστε ότι βρίσκεστε σε χώρο που είναι κατοικία των πουλιών και των ζώων. Σεβαστείτε τα και μην τα παρενοχλείτε με οποιοδήποτε τρόπο. Αποφεύγετε να κόβετε φυτά ή να χαράσσετε φλοιούς δέντρων.
- Αποφεύγετε να προκαλείτε οποιαδήποτε ζημιά στους χώρους αναψυχής και στις κατασκευές που υπάρχουν.
- Η δημιουργία θορύβων μέσα στο Πάρκο διαταράσσει την ησυχία που υπάρχει και ενοχλεί τους άλλους επισκέπτες.
- Αποφεύγετε να καπνίζετε ή να τρώτε όταν περπατάτε στα Μονοπάτια Μελέτης της Φύσης.
- Η οδήγηση μοτοσυκλετών και ποδηλάτων στα μονοπάτια δεν επιτρέπεται.
- Ακολουθείτε πιστά τους Κανόνες Λειτουργίας του Πάρκου.

Χώροι Αναψυχής στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους - Εκδρομικοί χώροι		
Όνομασία Εκδρομικού Χώρου	Χωρητικότητα σε Άτομα	Υπερθαλάσσιο ύψος (m)
➤ Πλάτανια	2300	1000
➤ Μέσα Ποταμός	400	900
➤ Αήμυρολίβαδο	2200	1600
➤ Πηλασία Λιβάδι	1500	1600
➤ Κάμπος του Λιβαδιού	500	1650
➤ Τροοδίτισσα	400	1200
➤ Καμπί του Καηλογήρου	450	1400
➤ Φράκτης του Προδρόμου	260	1600
➤ Μάραθος	270	1300

Κατασκηνωτικοί χώροι		
Όνομασία Κατασκηνωτικού Χώρου	Χωρητικότητα σε σκηνές	Υπερθαλάσσιο ύψος (m)
➤ Πλάτανια	200	1000
➤ Καμπί του Καηλογήρου	120	1400
➤ Τρόδος	100	1650
➤ Φράκτης του Προδρόμου	100	1550

Μονοπάτια Μελέτης της Φύσης				
Όνομασία Μονοπατιού	Αριθμός στο χάρτη	Μήκος (Km)	Μέσος Χρόνος Πορείας (ώρες)	Υψόμετρο (m)
➤ Άρτεμις	1.	7,0	3,0	1850 - 1850
➤ Αταλάντη	2.	9,0	4,0	1750 - 1750
➤ Καηδόνια	3.	3,0	1,5	1600 - 1200
➤ Περσεφόνη	4.	3,0	1,5	1800 - 1650
➤ Κάμπος του Λιβαδιού	5.	3,0	1,5	1650 - 1650
➤ Πουζάρης	6.	11,0	4,5	1700 - 1200
➤ Λιβάδι	7.	1,6	1,0	1650 - 1200
➤ Φράκτης Προδρόμου	8.	3,0	3,0	1550 - 1200
➤ Καννούρες	9.	7,0	3,0	1650 - 900
➤ Μνήματα Πισκόπων	10.	10,0	4,0	1650 - 850

Το Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους

«Ευρέθη εν τη Κύπρω νήσω ότι εστίν όρος και υψηλόν υπέρ πάντων των βουνών αυτής, Τρόδος καλούμενον πολλά και διάφορα είδη βοτάνων της ιατρικής τέχνης

χρήσιμα ευρισκόμενα, άτινα λέγειν επιχειρούντα καθ' εν, επιλήψει με διηγούμενον ο χρόνος»

(Αριστ. Fr. VI. Phys.266).